

розміру пропонованої плати за користування ділянками, але й перерозподілу земельної ренти в інтересах місцевої громади з урахуванням місця реєстрації орендаря як платника податків, інвестицій у місцеву інфраструктуру тощо.

Список використаних джерел

1. Бистряков І. К. Просторове та інституціональне забезпечення сталого землекористування в Україні. *Продуктивні сили України*. № 1 (007). 2010. С. 52–58.
2. Гуторов О.І. Проблеми формування збалансованої системи природокористування у сільському господарстві. *Збалансоване природокористування*. 2014. № 3. С. 5–9.
3. Курильців Р. М. Інтегроване управління сукупним капіталом землекористування як основа сталого територіального розвитку. *Землевпорядний вісник*. 2014. № 1. С. 11–14.

Назарій СТЕЦЬКО, студент III курсу спеціальності 193
«Геодезія та землеустрій»

Науковий керівник: **ПЕНДЗЕЙ Любов Петрівна** канд. ек. наук,
викладач вищої кваліфікаційної категорії
Відокремлений структурний підрозділ «Бучацький фаховий коледж
ЗВО «Подільський державний університет»,
м. Бучач

ПЛАНУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ НА ТЕРИТОРІЇ ГРОМАДИ

При різноманітті форм власності та господарювання важливого значення набуває складання проектів землеустрою; комплексне планування використання і охорони земель на різних рівнях; державна підтримка та фінансування суспільно важливих землевпорядних робіт, які пов'язані з інфраструктурою облаштування території, меліорацією, боротьбою з ерозійними процесами; контроль за проведенням землеустрою [5].

Сучасний землеустрій повинен враховувати ландшафтну структуру сільськогосподарських угідь із детальними характеристиками рельєфу, якості ґрунтів, мікрокліматичного режиму. Цей підхід дозволяє раціонально використовувати кожен ділянку, визначаючи обсяги та структуру відповідних інвестицій. Тобто для організації території сільськогосподарських підприємств в процесі розробки проектів і схем землеустрою слід враховувати екологічну та ландшафтну структуру земель. Недооцінка екологічних та ландшафтних характеристик під час організації території в часі та просторі спричиняє негативні явища, які впливають на продуктивність та якісний стан сільськогосподарських земель, знижують родючість ґрунтів, посилюють ерозійні процеси тощо. В результаті проходить деградація земель [3, с. 11].

Сьогодні переважна більшість територіальних громад, маючи право вирішувати питання місцевого значення, не в змозі їх реалізувати через брак коштів, занепад чи відсутність інфраструктури тощо. Саме плануванню землекористування відводиться важлива роль, насамперед це розробка програм використання і охорони земель та інших природних ресурсів на території об'єднаних територіальних громад, сільських рад [4].

Важливе значення при плануванні землекористування має еколого-ландшафтний підхід. Оскільки, еколого-ландшафтна організація землекористування полягає у врахуванні властивостей землі та інших природних ресурсів та конкретного ландшафту при формуванні видів та типів (підтипів) землекористування (зонування), оцінці їх стійкості до даного виду навантажень, оцінці ступеня перетворення, оцінці середовищеутворюючих ресурсів та екологічної мережі, включаючи природоохоронні території, визначення функцій ландшафту, аналіз ступеня адаптивності геосистем, застосування методів адаптивного землекористування у всіх видах.

Плануванню системи землекористувань та їх розвитку в територіальних громадах має надаватись пріоритетне значення. У цьому зв'язку на рівні громади має ефективно функціонувати система планування використання земель на її території, мають зазнати змін сформовані стереотипи управління

землекористуванням, землеустроєм та економічними процесами. Це сприятиме покращенню інвестиційної привабливості території територіальної громади, запровадженню інновацій у економіку землекористувань [2].

Для впорядкування відносин стосовно володіння, користування та розпорядження землями на території територіальних громад, важливого значення набуває організаційна складова. Перш за все потребують чіткого розмежування державний, приватний та комунальний сектори системи землекористувань.

Планування сільськогосподарського землекористування на рівні територіальних громад має поєднувати: а) розроблення програм розвитку системи землекористувань у межах їх територій; б) здійснення землевпорядного планування використання земель на території територіальних громад; в) формування меж землекористувань та здійснення землевпорядкування.

В свою чергу, землевпорядне планування використання земель територій територіальних громад забезпечується розробленням проектів землеустрою щодо зонування земель за їх категоріями та типами землекористування територій рад за межами населених пунктів та планів земельно-господарського устрою із зонування земель, у межах населених пунктів з метою визначення особливого правового режиму, умов та обмежень використання земель для створення сприятливих умов життєдіяльності людини, забезпечення збереження, охорони та відновлення природних ресурсів з особливим статусом, у тому числі збереження ландшафтів, об'єктів історико-культурної спадщини та земель сільськогосподарського призначення в межах територій громад. Формування меж землекористування та здійснення землевпорядкування забезпечується системою землеволодінь та землекористувань, в основі якої лежать збалансовані земельні відносини та функціональне впорядкування економічно-ефективного та екологічнобезпечного використання земель і інших природних ресурсів [2].

Організація ефективного використання і охорони земель та інших природних ресурсів і територіальної організації сільськогосподарського землекористування на території об'єднаної територіальної громади забезпечується шляхом: визначення перспектив розвитку сільської поселенської

мережі та розвитку інвестиційно-привабливого сільськогосподарського, водогосподарського та рекреаційного землекористування; визначення пріоритетів розвитку земельних відносин та землекористування з врахуванням зональних та місцевих особливостей; створення організаційно-правових умов для розвитку паритетних відносин між бізнесом, власниками землі та територіальною громадою; юридичного та технічного оформлення права землеволодіння та землекористування територіальної громади, громадян і юридичних осіб; врегулювання земельних відносин, раціоналізації землекористування [1].

Таким чином, планування землекористування на території громади включає наступні завдання:

- створення організаційно-правових та соціально-економічних умов для комплексного розвитку землекористування сільських територій;
- підвищення рівня ефективної зайнятості, посилення мотивації сільського населення до розвитку підприємництва саме у сільській місцевості;
- створення екологічно-безпечних умов для життєдіяльності населення, збереження навколишнього природного середовища та раціонального використання земельних і інших природних ресурсів,;
- забезпечення фінансової стійкості розвитку об'єднаної територіальної громади.

Саме поєднання еколого-економічних інтересів дасть можливість створити міцну базу для формування системи збалансованого землекористування на території громади.

Список використаних джерел

1. Костишин О.О. Управління земельними ресурсами територіальних громад. Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія Економічні науки № 49 (2018) с.17-25. (Index Copernicus)
2. Купріянич І. П., Мельник Д. М., Салюта В. А. Інституційний підхід до планування розвитку системи землекористувань територій територіальних